

WIJ WILLEM ALEXANDER,
BIJ DE GRATIE GODS,
KONING DER NEDERLANDEN,
PRINS VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

Besluit van 2015, houdende voorschriften voor diverse experimenten op het terrein van flexibilisering van het hoger onderwijs, in het bijzonder van het deeltijdse onderwijs, met het oog op verbetering van de kwaliteit, toegankelijkheid en doelmatigheid van het hoger onderwijs (Besluit experimenten flexibel hoger onderwijs)

Op de voordracht van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, van 2015, nr. WJZ/ (10165), directie Wetgeving en Juridische Zaken, gedaan mede namens Onze Minister van Economische Zaken;

Gelet op de artikelen 1.7a, eerste en tweede lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, 1.18t van de Wet op het voortgezet onderwijs en 205a van de Wet voortgezet onderwijs BES;

De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van 2015, nr. W05./I);

Gezien het nader rapport van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, van 2015, nr. WJZ/ (10165), directie Wetgeving en Juridische Zaken, uitgebracht mede namens Onze Minister van Economische Zaken;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Hoofdstuk 1. Algemeen

Artikel 1. Algemene begripsbepalingen

In dit besluit wordt verstaan onder:

a. wet: Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek;

- b. Onze minister: Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en, voorzover het betreft het onderwijs en het onderzoek op het gebied van landbouw en natuurlijke omgeving, Onze Minister van Economische Zaken;
- c. inspectie: de inspectie, bedoeld in de Wet op het onderwijstoezicht;
- d. instelling voor hoger onderwijs: instelling als bedoeld in artikel 1.2, onderdelen a en b, van de wet;
- e. bekostigde instelling voor hoger onderwijs: bekostigde instelling voor hoger onderwijs, bedoeld in artikel 1.8 van de wet;
- f. bestuur: instellingsbestuur als bedoeld in artikel 1.1, onderdeel j, van de wet;
- g. rechtspersoon voor hoger onderwijs: rechtspersoon als bedoeld in artikel 1.1, onderdeel aa, van de wet;
- h. hoger onderwijs: onderwijs, bedoeld in artikel 1.1, onderdeel b, van de wet;
- i. wetenschappelijk onderwijs: hoger onderwijs, bedoeld in artikel 1.1, onderdeel c, van de wet;
- j. hoger beroepsonderwijs: hoger onderwijs, bedoeld in artikel 1.1, onderdeel d, van de wet;
- k. bacheloropleiding: bacheloropleiding als bedoeld in artikel 7.3a, eerste lid, onderdeel a, of tweede lid, onderdeel a, van de wet;
- l. masteropleiding: masteropleiding als bedoeld in artikel 7.3a, eerste lid, onderdeel b, of tweede lid, onderdeel b, van de wet;
- m. deeltijds: deeltijds als bedoeld in artikel 7.7, eerste lid, van de wet;
- n. duaal: duaal als bedoeld in artikel 7.7, tweede lid, van de wet;
- o. Ad-programma: Ad-programma als bedoeld in artikel 7.8a van de wet;
- p. accreditatieorgaan: de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie bedoeld in artikel 1 van het op 3 september 2003 te Den Haag totstandgekomen Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Vlaamse Gemeenschap van België inzake de accreditatie van opleidingen binnen het Nederlandse en Vlaamse hoger onderwijs (Trb. 2003, 167);
- q. accreditatie: keurmerk dat tot uitdrukking brengt dat de kwaliteit van een bachelor- of een masteropleiding door het accreditatieorgaan positief is beoordeeld;
- r. toets nieuwe opleiding: keurmerk dat tot uitdrukking brengt dat de kwaliteit van een voorgenomen bachelor- of masteropleiding door het accreditatieorgaan positief is beoordeeld;
- s. studiepunt: studiepunt als bedoeld in artikel 7.4, eerste lid, van de wet;
- t. studielast: studielast als bedoeld in artikel 7.4, van de wet;
- u. leeruitkomst: inhoud en niveau van kennis, inzicht en vaardigheden die zijn vereist om een bepaald aantal studiepunten te behalen;
- v. educatieve module: module wetenschappelijk onderwijs als bedoeld in artikel 26;
- w. certificaat educatieve module: door de examencommissie van een instelling voor hoger onderwijs afgegeven getuigschrift ten bewijze dat een educatieve module met goed gevolg is afgerond;
- x. examencommissie: examencommissie als bedoeld in artikel 7.12 van de wet;
- y. onderwijs- en examenregeling: onderwijs- en examenregeling als bedoeld in artikel 7.13 van de wet;
- z. experiment leeruitkomsten: experiment als bedoeld in artikel 7;
- aa. experiment accreditatie: experiment als bedoeld in artikel 18;
- bb. experiment educatieve module: experiment als bedoeld in artikel 26.

Artikel 2. Duur experimenten

Het experiment leeruitkomsten, het experiment accreditatie en het experiment educatieve module duren van 1 juli 2016 tot en met 30 juni 2022.

Artikel 3. Evaluatie

1. Onze minister evalueert uiterlijk in 2021 het experiment leeruitkomsten, het experiment accreditatie en het experiment educatieve module.
2. Bij de evaluatie, bedoeld in het eerste lid, wordt in ieder geval onderzocht of de wijze waarop de experimenten, bedoeld in het eerste lid, op grond van dit besluit zijn vormgegeven doelmatig is, mede in relatie tot de administratieve lasten.
3. Onze minister kan zich in het kader van de evaluatie, bedoeld in het eerste lid, laten bijstaan door een van Onze minister onafhankelijke deskundige.
4. Onze minister stelt de inspectie en het accreditatieorgaan in de gelegenheid hun zienswijze naar voren te brengen naar aanleiding van een ontwerp van een verslag als bedoeld in artikel 1.7a, vijfde lid, van de wet.

Artikel 4. Tussentijdse beëindiging

Onze minister kan het experiment leeruitkomsten, het experiment accreditatie of het experiment educatieve module bij een instelling of rechtspersoon voor hoger onderwijs geheel of gedeeltelijk beëindigen, indien:

- a. de desbetreffende instelling of rechtspersoon voor hoger onderwijs de voorschriften van dit besluit niet naar behoren naleeft; of
- b. door de wijze van uitvoering van het experiment leeruitkomsten, het experiment accreditatie of het experiment educatieve module afbreuk wordt gedaan aan de kwaliteit of toegankelijkheid van het hoger onderwijs

Artikel 5. Zorgplicht jegens studenten

1. Een instellingsbestuur dat deelneemt aan een experiment leeruitkomsten, een experiment accreditatie of een experiment educatieve module, zorgt ervoor dat in geval van beëindiging op enig moment van een experiment de onderwijscontinuïteit voor de betrokken studenten is gewaarborgd.
2. Op een rechtspersoon voor hoger onderwijs die deelneemt aan het experiment accreditatie is in geval van beëindiging op enig moment van dat experiment artikel 5a. 12 van overeenkomstige toepassing.

Hoofdstuk 2. Experiment leeruitkomsten

Artikel 6. Bijzondere begripsbepaling

In dit hoofdstuk wordt verstaan onder deelnemende instelling: instelling voor hoger onderwijs die deelneemt aan het experiment leeruitkomsten.

Artikel 7. Inhoud van het experiment

Instellingen voor hoger onderwijs kunnen Ad-programma's, deeltijdse bachelor- of masteropleidingen, waaronder duale opleidingen, aanbieden waarbij geen sprake hoeft te zijn van een samenhangend geheel van onderwijseenheden als bedoeld in artikel 7.3 van de wet, maar waarbij sprake kan zijn van een samenhangend geheel van eenheden van leeruitkomsten, op basis waarvan opleidingstrajecten kunnen worden ingericht en afgestemd op de uitgangspositie, werksituatie, kenmerken en behoeften van individuele studenten of groepen studenten.

Artikel 8. Doel van het experiment

Met het experiment leeruitkomsten wordt beoogd te onderzoeken of het verzorgen van hoger onderwijs als bedoeld in artikel 7 leidt:

- a. tot een grotere deelname van studenten aan deeltijdse opleidingen, waaronder duale opleidingen, en deeltijdse Ad-programma's; en
- b. tot het verlenen van meer graden als bedoeld in de artikelen 7.10a en 7.10b van de wet.

Artikel 9. Afwijking van de wet

In verband met het experiment leeruitkomsten wordt afgeweken van de artikelen 7.3, tweede lid, en 7.4 van de wet.

Artikel 10. Evaluatiecriteria

Onze minister evalueert het experiment leeruitkomsten op basis van de volgende criteria:

- a. de mate waarin het verzorgen van hoger onderwijs als bedoeld in artikel 7 tot een grotere deelname door studenten aan deeltijdse en duale Ad-programma's, deeltijdse en duale bacheloropleidingen of deeltijdse en duale masteropleidingen en tot het verlenen van meer graden als bedoeld in de artikelen 7.10a en 7.10b van de wet leidt;
- b. de mate waarin flexibiliteit van de inrichting en uitvoering van het hoger onderwijs, bedoeld in artikel 7, leidt tot meer tevredenheid bij studenten en werkgevers; en
- c. de mate waarin de tijdens het experiment gehanteerde kaders ter borging van de onderwijskwaliteit effectief blijken te zijn.

Artikel 11. Deelname aan het experiment

1. Aan het experiment kan in ieder geval worden deelgenomen door een instelling voor hoger onderwijs waaraan Onze Minister subsidie heeft verleend op grond van artikel 3 van de Subsidieregeling flexibel hoger onderwijs voor volwassenen.
2. Tot het experiment worden in ieder geval toegelaten de opleidingen of de Ad-programma's in verband waarmee de subsidie, bedoeld in het eerste lid, is verleend.
3. Deelname aan het experiment is ook mogelijk voor een instelling voor hoger onderwijs die op de beoordelingsmaatstaven van bijlage B behorende bij de aanvraag van de subsidieregeling flexibel hoger onderwijs op alle onderdelen 1 t/m 7 van de aanvraag minimaal de minimale score van 6 heeft gescoord, zoals aangegeven in de regeling flexibel hoger onderwijs, maar die vanwege de budgettaire beperkingen niet in aanmerking is gekomen voor subsidie.

Artikel 12. Toestemming voor deelname

1. Voor deelname aan het experiment leeruitkomsten is toestemming van Onze minister vereist.
2. Een instelling voor hoger onderwijs, bedoeld in artikel 11, die toestemming wenst te verkrijgen voor deelname aan het experiment leeruitkomsten, dient daartoe voor 15 juli 2016 elektronisch en schriftelijk bij Onze minister een aanvraag in.
3. In de aanvraag maakt de aanvrager inzichtelijk hoe de desbetreffende opleiding of het desbetreffende Ad-programma, bedoeld in artikel 7, zal worden vormgegeven.
4. Elektronische indiening vindt plaats via het e-mailadres «experiment leeruitkomsten-ho@minocw.nl».

5. Schriftelijk wordt de aanvraag ingediend bij het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, postbus 16375, 2500 BJ Den Haag.
6. Onze minister legt de ingediende aanvragen na ontvangst ter advisering voor aan het accreditatieorgaan.
7. Het accreditatieorgaan adviseert Onze minister binnen drie weken over de mate waarin de kwaliteit van de desbetreffende opleiding of van het desbetreffende Ad-programma in de ingediende aanvragen is gewaarborgd.
8. Onze minister neemt voor 15 augustus 2016 een besluit over de ingediende aanvragen tot deelname aan het experiment leeruitkomsten.
9. Onze minister verleent uitsluitend toestemming voor deelname aan het experiment leeruitkomsten, indien het projectplan het doel, bedoeld in artikel 8, in voldoende mate ondersteunt.
10. Toestemming wordt in ieder geval geweigerd, indien uit het advies, bedoeld in het zevende lid, blijkt dat de kwaliteit van de desbetreffende opleiding of het desbetreffende Ad-programma onvoldoende is gewaarborgd.

Artikel 13. Reikwijdte van de deelname aan het experiment

In het besluit, bedoeld in artikel 12, achtste tot en met tiende lid, wordt aangegeven op welke opleidingen of Ad-programma's de toestemming betrekking heeft.

Artikel 14. Rol instellingsbestuur

1. Het bestuur van de deelnemende instelling stelt voor een opleiding die, of een Ad-programma dat tot het experiment leeruitkomsten is toegelaten, de leeruitkomsten en de daaraan verbonden studiepunten vast.
2. Het bestuur van de deelnemende instelling stelt vast hoe de studiepunten, bedoeld in het eerste lid, zijn opgebouwd en op welke wijze zij met elkaar samenhangen.
3. De studielast van een eenheid van leeruitkomsten bedraagt niet meer dan 30 studiepunten.
4. Het bestuur van een deelnemende instelling maakt de vastgestelde leeruitkomsten, de daaraan verbonden studiepunten, de opbouw en samenhang daarvan voor 1 september 2016 bekend in de onderwijs- en examenregeling.
5. Het bestuur van een deelnemende instelling maakt voor 1 september 2016 in de onderwijs- en examenregeling voorts bekend:
 - a. hoe het behalen door studenten van leeruitkomsten door de examencommissie wordt beoordeeld;
 - b. wanneer het examen, bedoeld in artikel 7.10, tweede lid, van de wet, is afgelegd; en
 - c. wanneer het afsluitend examen, bedoeld in artikel 7.10a, onderscheidenlijk het examen bedoeld in artikel 7.10b van de wet, met goed gevolg is afgelegd.

Artikel 15. Rol examencommissie

De examencommissie stelt vast:

- a. hoe het behalen door studenten van leeruitkomsten door de examencommissie wordt beoordeeld;
- b. wanneer het examen, bedoeld in artikel 7.10, tweede lid, van de wet is afgelegd; en
- c. wanneer het afsluitend examen, bedoeld in artikel 7.10a, onderscheidenlijk het examen, bedoeld in artikel 7.10b van de wet, met goed gevolg is afgelegd.

Artikel 16. Onderwijsovereenkomst

1. Het bestuur van een deelnemende instelling sluit met elke individuele student die zich wenst in te schrijven voor hoger onderwijs als bedoeld in artikel 7, een onderwijsovereenkomst, waarin in ieder geval de duur van de overeenkomst en de onderwijsinspanningen van de deelnemende instelling jegens de student worden vastgelegd.
2. Het bestuur van een deelnemende instelling maakt in de onderwijs- en examenregeling bekend op welke wijze de onderwijsovereenkomst, bedoeld in het eerste lid, wordt gesloten en welke wederzijdse rechten en verplichtingen daarin in ieder geval worden vastgelegd.

Artikel 17. Andere verplichtingen voor deelnemende instellingen

1. Van 2017 tot en met 2020 rapporteert het bestuur van een deelnemende instelling jaarlijks over de uitvoering van het experiment leeruitkomsten in het voorafgaande kalenderjaar.
2. In 2018 overlegt het bestuur van de deelnemende instelling een verslag van een zelfevaluatie van het experiment tot het tijdstip van verslaglegging aan het accreditatieorgaan.
3. In 2021 rapporteert het bestuur van een deelnemende instelling over de uitvoering van het experiment leeruitkomsten in het tijdvak 2016 tot en met 2020.
4. Het bestuur van een bekostigde instelling voor hoger onderwijs neemt de rapportages, bedoeld in het eerste en derde lid, op in het verslag, bedoeld in artikel 2.9 van de wet.
5. Het bestuur van een deelnemende instelling verstrekt desgevraagd nadere informatie aan Onze minister in verband met de deelname aan en monitoring van het experiment leeruitkomsten.
6. Onze minister kan een deelnemende instelling in verband met het experiment leeruitkomsten andere, op de individuele instelling of op een categorie instellingen voor hoger onderwijs afgestemde, verplichtingen opleggen.

Hoofdstuk 3. Experiment accreditatie

Artikel 18. Bijzondere begripsbepaling

In dit hoofdstuk wordt verstaan onder een deelnemende rechtspersoon voor hoger onderwijs: een rechtspersoon voor hoger onderwijs die deelneemt aan het experiment accreditatie.

Artikel 19. Inhoud van het experiment

Het accreditatieorgaan kan accreditatie of toets nieuwe opleiding verlenen voor deeltijdse of duale bacheloropleidingen in het hoger beroepsonderwijs verzorgd door rechtspersonen voor hoger onderwijs die deel uitmaken van het experiment leeruitkomsten, waarbij het onderwijsaanbod beperkt is tot de afsluitende fase van de opleiding en waarbij de studielast van het aangeboden onderwijs minder bedraagt dan 240 studiepunten.

Artikel 20. Doel van het experiment.

Met het experiment accreditatie wordt beoogd te onderzoeken of het verlenen van accreditatie of een toets nieuwe opleiding als bedoeld in artikel 18 tot een groter privaat

aanbod, een hogere deelname aan deeltijdse en duale bacheloropleidingen in het hoger beroepsonderwijs en tot het verlenen van meer graden als bedoeld in de artikelen 7.10a en 7.10b leidt.

Artikel 21. Afwijking van de wet

In verband met het experiment accreditatie wordt afgeweken van de artikelen 7.4b, eerste lid, en 7.8, tweede lid, van de wet.

Artikel 22. Evaluatiecriteria

1. Onze minister evalueert het experiment accreditatie op basis van de volgende criteria:
 - a. de mate waarin het verlenen van accreditatie of toets nieuwe opleiding als bedoeld in artikel 19 tot een groter privaat aanbod en een hogere deelname aan deeltijdse en duale bacheloropleidingen in het hoger beroepsonderwijs en tot het verlenen van meer graden als bedoeld in de artikelen 7.10a en 7.10b leidt; en
 - b. de mate van effectiviteit van de kaders voor accreditatie of toets nieuwe opleiding die ten behoeve van het experiment accreditatie zijn gehanteerd.
2. Bij de evaluatie wordt in ieder geval onderzoek gedaan naar de kwaliteit van de toelating, van het verzorgde onderwijsaanbod en van het gerealiseerde eindniveau.

Artikel 23. Deelname aan het experiment

1. Rechtspersonen voor hoger onderwijs als bedoeld in artikel 19 kunnen deelnemen aan het experiment accreditatie door het indienen van een aanvraag als bedoeld in de artikelen 5a.9 en 5a.11 van de wet.
2. Een aanvraag als bedoeld in het eerste lid kan tot 1 januari 2018 worden ingediend.

Artikel 24. Rol accreditatieorgaan

1. Het accreditatieorgaan legt voor 1 juli 2016 in een accreditatiekader, bedoeld in artikel 5a.2a van de wet, vast op welke wijze en volgens welke criteria accreditatie of toets nieuwe opleiding wordt verleend aan de deeltijdse en duale bacheloropleidingen in het hoger beroepsonderwijs, bedoeld in artikel 19.
2. Het accreditatieorgaan besteedt bij het vastleggen van de werkwijze en de beoordelingscriteria, bedoeld in het eerste lid, in ieder geval aandacht aan de kwaliteit van de toetsing en beoordeling door de deelnemende rechtspersoon voor hoger onderwijs van het toelatingsniveau van aspirant-studenten op het niveau dat benodigd is voor deelname aan het onderwijs dat door de rechtspersoon voor hoger onderwijs wordt verzorgd in het kader van de desbetreffende opleiding.
3. Het accreditatieorgaan brengt jaarlijks verslag uit over de uitvoering van het experiment accreditatie in het jaarverslag, bedoeld in artikel 18 van de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen.

Artikel 25. Verplichtingen deelnemende instellingen

1. Van 2017 tot en met 2020 rapporteert het bestuur van een deelnemende rechtspersoon voor hoger onderwijs jaarlijks voor 1 juli aan Onze minister over de uitvoering van het experiment accreditatie in het voorafgaande kalenderjaar.
2. In 2021 rapporteert het bestuur van een deelnemende rechtspersoon voor hoger onderwijs aan Onze minister over de uitvoering van het experiment accreditatie in het tijdvak 2016 tot en met 2020.

3. Het bestuur van een deelnemende rechtspersoon voor hoger onderwijs verstrekt desgevraagd nadere informatie aan Onze minister of het accreditatieorgaan in verband met de deelname aan en monitoring van het experiment accreditatie.
4. Onze minister kan in verband met het experiment accreditatie een deelnemende instelling andere, op een individuele instelling of op een categorie instellingen voor hoger onderwijs afgestemde, verplichtingen opleggen.

Hoofdstuk 4. Experiment educatieve module

Artikel 26. Bijzondere begripsbepaling

In dit hoofdstuk wordt verstaan onder een deelnemende instelling: een instelling voor hoger onderwijs als genoemd in de bijlage behorende bij artikel 2, tweede lid, van de Regeling verwantschapstabel educatieve minor.

Artikel 27. Inhoud van het experiment

1. Een deelnemende instelling kan anders dan in het kader van een bacheloropleiding een of meer modules wetenschappelijk onderwijs met een studielast van tenminste 30 studiepunten aanbieden op de opleidingsterreinen, waarvoor deze instelling educatieve minoren kan verzorgen op grond van de Regeling verwantschapstabel educatieve minor.
2. Een student die beschikt over een getuigschrift als bedoeld in artikel 7.11 van de wet betreffende een bacheloropleiding in het wetenschappelijk onderwijs of een masteropleiding in het wetenschappelijk onderwijs, kan zich bij een deelnemende instelling inschrijven voor een module als bedoeld in het eerste lid.
3. Voor inschrijving voor een module als bedoeld in het eerste lid, is de aspirant-student de helft van het wettelijk collegegeld, bedoeld in artikel 7.45a van de wet, verschuldigd.
4. De examencommissie van de deelnemende instelling verstrekt aan een student een certificaat educatieve module, indien de student de module, bedoeld in het eerste lid, met goed gevolg heeft afgerond.
5. Een student die beschikt over een getuigschrift als bedoeld in artikel 7.11 van de wet betreffende een bacheloropleiding in het wetenschappelijk onderwijs of een masteropleiding in het wetenschappelijk onderwijs en tevens beschikt over een certificaat educatieve module, is met inachtneming van de verwantschapsvoorschriften, bedoeld in artikel 2, tweede lid, van de Regeling verwantschapstabel educatieve minor, bevoegd tot het geven van middelbaar algemeen voortgezet onderwijs en het geven van onderwijs in de eerste drie leerjaren van het hoger algemeen voortgezet onderwijs of van het voorbereidend wetenschappelijk onderwijs als bedoeld in de Wet op het voortgezet onderwijs of de Wet op het voortgezet onderwijs BES in een met zijn opleiding inhoudelijk overeenkomend vak in die leerjaren.

Artikel 28. Doel van het experiment

Met het experiment educatieve module wordt beoogd te onderzoeken of door educatieve modules nieuwe doelgroepen kiezen voor het leraarschap in het voortgezet onderwijs en meer gediplomeerden in het wetenschappelijk onderwijs worden opgeleid tot leraar in het voortgezet onderwijs.

Artikel 29. Afwijking van de wet

In verband met het experiment educatieve module wordt afgeweken van de artikelen 33, lid 1a, aanhef en onder 1°, van de Wet op het voortgezet onderwijs, 80, tweede lid, aanhef en onder 1°, van de Wet op het voortgezet onderwijs BES en de artikelen 7.11, 7. 32, derde lid, en 7.45a van de wet.

Artikel 30. Evaluatiecriteria

Onze minister evalueert het experiment educatieve module op basis van de volgende criteria:

- a. de mate waarin meer gediplomeerden in het wetenschappelijk onderwijs zijn opgeleid voor leraar in het voortgezet onderwijs; en
- b. de mate waarin meer gediplomeerden op bachelorniveau in het wetenschappelijk onderwijs direct of indirect doorstromen naar een master lerarenopleiding op het niveau van wetenschappelijk onderwijs of naar het beroep leraar.

Artikel 31. Deelname aan het experiment

Aan het experiment educatieve module kan uitsluitend worden deelgenomen door de instellingen voor hoger onderwijs bedoeld in artikel 26.

Artikel 32. Verplichtingen deelnemende instellingen

1. Van 2017 tot en met 2020 rapporteert het bestuur van een deelnemende instelling jaarlijks voor 1 juli over de uitvoering van het experiment educatieve module in het voorafgaande kalenderjaar.
2. In 2021 rapporteert het bestuur van een deelnemende instelling over de uitvoering van het experiment educatieve module in het tijdvak 2016 tot en met 2020.
3. Het bestuur van een deelnemende instelling verstrekt desgevraagd nadere informatie aan Onze minister of het accreditatieorgaan in verband met de deelname aan en monitoring van het experiment educatieve module.
4. De deelnemende instellingen bevorderen dat de met goed gevolg afgeronde educatieve module een vrijstelling oplevert voor een universitaire lerarenopleiding onverminderd de verantwoordelijkheden van de examencommissie als bedoeld in artikel 7.12 van de wet.
4. Onze minister kan in verband met het experiment educatieve module een deelnemende instelling andere, op een individuele instelling of op een categorie instellingen voor hoger onderwijs afgestemde, verplichtingen opleggen.

Hoofdstuk 5. Slotbepalingen

Artikel 33. Inwerkingtreding en vervaldatum

1. Dit besluit treedt in werking op 1 juli 2016 en vervalt met ingang van 1 juli 2022.

Artikel 34. Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit experimenten flexibel hoger onderwijs

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

De Minister van Economische Zaken,

Nota van toelichting

Algemeen

1. Achtergronden

Leven lang leren is voor het kabinet de komende jaren een speerpunt. Meer dan ooit is er behoefte aan voortdurende bij-, om- en opscholing. Deze behoefte zal alleen maar verder toenemen in de toekomst. Het onderwijs leidt allang niet meer op voor een baan, maar voor een carrière. En hoe belangrijk een goede basis vanuit het onderwijs ook is, het leren en ontwikkelen stopt niet na de afronding van een initiële opleiding.

Het tempo waarin functies en beroepen veranderen, verdwijnen en ontstaan neemt toe. Globalisering, robotisering en technologische ontwikkelingen stellen immers steeds andere en hogere eisen aan de bekwaamheden van onze beroepsbevolking. Dit vraagt om een beroepsbevolking die wendbaar genoeg is om met deze veranderingen om te gaan. De urgentie om nieuwe kennis en vaardigheden te verwerven en bestaande competenties op peil te houden neemt daarom toe.

Tegelijkertijd zien we dat de deelname aan scholing door volwassenen in Nederland al jaren stagneert en achterblijft bij de doelstellingen. In Nederland besteedt een werknemer tijdens zijn werkzame leven zo'n 0,6 jaar aan formele en non-formele scholing (WRR, 2013). Dat is lager dan in andere EU landen (OECD, 2012). In Zweden en Finland is dat ruim 1,8 jaar. In deze landen lijkt de leercultuur sterker ontwikkeld. Tot slot valt op dat in ons land relatief weinig wordt geïnvesteerd in formele scholing die leidt tot formele kwalificaties (SER, 2012; OECD, 2012). Het afronden van formele opleidingen die leiden tot een diploma heeft een breder maatschappelijk belang, en maakt mensen breder en duurzaam inzetbaar.

De deelname van volwassenen aan het bekostigde deeltijd hoger onderwijs neemt in Nederland al jaren af. Tegelijkertijd is de verwachting dat de komende jaren de vraag naar hoger opgeleiden op de arbeidsmarkt harder zal blijven stijgen dan het aanbod van hoger opgeleiden. Mede door verdergaande automatisering en robotisering komen beroepen in het middensegment van de arbeidsmarkt onder druk te staan. Er zijn aanwijzingen dat dit vooral geldt voor mensen met een opleiding op mbo-niveau 2 of 3. Naast een continue opgave tot om- en bijscholing op alle niveaus omdat de wereld voortdurend verandert, is het dus ook noodzakelijk dat jongeren goed geïnformeerde studiekeuzes maken, dat nieuwe opleidingen gemakkelijk kunnen ontstaan en dat volwassenen mogelijkheden worden geboden zich op te scholen naar een hoger kwalificatieniveau.

Het kabinet heeft een aantal maatregelen aangekondigd om de leercultuur in Nederland te bevorderen. Om echt te komen tot een leercultuur is het noodzakelijk dat werknemers, het bedrijfsleven, zelfstandigen, onderwijsinstellingen en de regio's actief aan de slag gaan en meer dan nu het geval is aandacht besteden aan het op peil houden en ontwikkelen van nieuwe kennis en vaardigheden. Werkenden en werkgevers moeten blijvende aandacht voor ontwikkeling van kennis en vaardigheden gaan zien als een vanzelfsprekend onderdeel van het arbeidsproces. Daarbij is van belang dat er ruimte is om te komen tot een scholingsaanbod voor volwassenen dat aansluit bij de behoeften van werkenden en de samenleving als geheel. Dat betekent dat aanbod flexibel en vraaggericht moet zijn, dat het aan moet sluiten bij wat mensen al aan vaardigheden en kennis hebben, en bij waar op de arbeidsmarkt behoefte aan is. Deze ruimte wordt onder andere geboden middels de experimenten vraagfinanciering.

Analyses die in samenwerking met het veld zijn uitgevoerd en analyses in (in opdracht van het ministerie van OCW uitgevoerde) internationaal vergelijkende studies hebben geleid tot het inzicht dat het bekostigde Nederlandse deeltijd hoger onderwijs

onvoldoende flexibel en vraaggericht is en onvoldoende aansluit bij de specifieke kenmerken en behoeften van volwassenen.

2. Advies van de Commissie Rinnooy Kan

De commissie Rinnooy Kan heeft in het adviesrapport 'Flexibel hoger onderwijs voor volwassenen' (maart 2014, Kamerstuk 31 288, nummer 383) het advies opgenomen te komen tot experimenten met leeruitkomsten, waarbij bestaande eisen en aangrijpingspunten voor sturing op basis van vaststaand onderwijsaanbod en uren studielast e.d. voor het deeltijdonderwijs worden losgelaten. Door te sturen op leeruitkomsten (output) en bestaande bepalingen over het werken vanuit tevoren vastgelegd onderwijs aanbod ontstaat ruimte voor het realiseren van meer flexibiliteit en vraaggerichtheid in de inrichting van opleidingstrajecten. Bijvoorbeeld door aan te sluiten op wat volwassenen al kennen en kunnen en door in de opleidingstrajecten gebruik te maken van de werkplek voor de uitvoering van leeractiviteiten in het kader van de opleiding. De commissie adviseert ter versterking van de flexibiliteit en vraaggerichtheid van opleidingen hoger onderwijs voor volwassenen eveneens om het werken met valideringsprocedures te versterken (in kaart brengen en erkennen van wat mensen buiten de opleiding om hebben geleerd), te werken met leerwegaafhankelijke beoordeling (om te waarborgen dat alle verschillende flexibele opleidingstrajecten leiden tot realisatie van de eindkwalificaties naar inhoud en niveau), het versterken van werkend leren en het versterken van online leren.

Daarnaast adviseert de commissie om experimenten met accreditatie van onvolledige deeltijdopleidingen, leidend tot een graad, mogelijk te maken en deze te koppelen aan de experimenten met leeruitkomsten.

In de beleidsreactie op het advies is (als onderdeel van een brede beleidsbrief leven lang leren, d.d. 31 oktober 2014; Kamerstuk 30012, nummer 41) heeft het kabinet aangekondigd dat deze adviezen worden overgenomen en dergelijke experimenten mogelijk worden gemaakt middels een AMvB en een tijdelijke stimuleringsregeling voor pilotprojecten flexibilisering.

Het voorstel om een experiment flexibel hoger onderwijs voor volwassenen te starten is besproken met de Tweede Kamer op 21 januari en 12 februari 2015.

3. Inhoud van dit besluit

In dit besluit worden drie experimenten vormgegeven. Het gaat om een experiment op het terrein van flexibilisering van het onderwijsaanbod, een experiment op het terrein van accreditatie van onvolledige opleidingen en om een experiment op het terrein van de educatieve minor. Een experiment met vraagfinanciering wordt in een afzonderlijke AMvB vormgegeven.

In dit besluit wordt van een aantal voorschriften in wet- en regelgeving afgeweken. Dit betreft onder meer:

- De verplichting het onderwijsaanbod vast te leggen en te beschrijven in onderwijseenheden in de OER.
- De verplichting aantallen uren studielast te koppelen aan studiepunten (credits) en die koppeling te moeten verantwoorden uitgaand van 'de gemiddelde student', terwijl de doelgroep volwassenen sterk heterogeen is en in het kader van dit experiment de wens bestaat te sturen op output (leeruitkomsten) in plaats van input en procesfactoren. Het gaat in dit experiment om wat men moet kennen en kunnen, niet om waar, hoe en in hoeveel tijd men dat leert.
- De verplichting volledige opleidingen te moeten verzorgen om voor NVAO-accreditatie in aanmerking te komen, terwijl er mogelijk ook een markt is voor onvolledige opleidingen leidend tot een graad (opleidingen waarvan de instelling alleen

voor een deel van de studielast in studiepunten onderwijs verzorgt, leidend tot realisatie eindkwalificaties). De desbetreffende opleidingen moeten aantoonbaar voldoen aan de relevante kwaliteitseisen en voorzien in een arbeidsmarktbehoefte.

- Specifiek voor de educatieve minor is een mogelijk knelpunt dat deze alleen binnen de bacheloropleiding gevolgd kan worden. Mensen die al klaar zijn met hun studie (bachelor of master) of al werken, en die zich bij nader inzien toch willen voorbereiden op het vak van leraar in het beperkt tweedegraadsgebied (en later wellicht doorstromen naar de eerstegraadsopleiding) kunnen zich nu alleen voor een volledige bacheloropleiding inschrijven. Inschrijving voor deelname aan alleen een (bekostigde) educatieve minor is niet mogelijk. Een voorbereiding op het leraarschap met civiel effect (beperkte lesbevoegdheid), zoals de educatieve minor in combinatie met het reeds behaalde bachelorgetuigschrift (waarmee vakinhoudelijke bekwaamheid wordt verkregen) biedt, is voor deze doelgroep dus nog niet goed beschikbaar. De regering acht het zinvol hiermee te experimenteren.

4. Hoofdpijnen van het experiment leeruitkomsten

In dit experiment wordt de omslag mogelijk gemaakt van aanbodgericht onderwijs naar flexibel en vraaggericht onderwijs, waarin de lerende volwassene centraal staat. Door leeruitkomsten als uitgangspunt te nemen, in plaats van te werken vanuit een vaststaand studieprogramma, kan op maat worden aangesloten op wat de volwassen student al aan kennis en vaardigheden heeft. Ook kan worden aangesloten op de mogelijkheden die de werkplek biedt voor het uitvoeren van leeractiviteiten voor de opleiding en op de behoeften van de werkgever. Door ruimte te bieden voor flexibilisering en door validering, werkend leren en online leren te versterken zou kunnen worden bijgedragen aan het versterken van de aantrekkelijkheid van het aanbod van opleidingen voor volwassenen en een vraaggerichte samenwerking met de arbeidsmarkt. Het experiment biedt een goede mogelijkheid om te onderzoeken wat de effecten zijn van het werken met flexibele trajecten op basis van leeruitkomsten, en waar mogelijke knelpunten liggen

In de AMvB wordt bepaald dat eenheden van leeruitkomsten kunnen worden vastgelegd in de OER, in plaats van het vastleggen van onderwijsaanbod in onderwijseenheden zoals dat nu het geval is. Leeruitkomsten beschrijven van studenten moeten kennen en kunnen, welke kennis, inzicht en vaardigheden studenten moeten hebben verworven. De opleiding bestaat in dat geval dus uit het geheel van uitgewerkte en vastgelegde eenheden van leeruitkomsten. De bepalingen in artikel 7.13 over tentamens en examens e.d. blijven gehandhaafd en zullen in de OER moeten worden vastgelegd in relatie tot de eenheden van leeruitkomsten.

Aan eenheden van leeruitkomsten moeten aantallen studiepunten worden gekoppeld en in de OER worden vastgelegd. De omvang van de opleiding in termen van het totale aantal studiepunten blijft dus ongewijzigd. Het is aan de instelling om verantwoorde keuzes te maken ten aanzien van het aantal studiepunten dat gekoppeld wordt aan een eenheid van leeruitkomsten, bijvoorbeeld als uitdrukking van de geschatte studielast en van het gewicht / relatieve belang van die leeruitkomsten in de opleiding en de beroepspraktijk.

Er moet sprake zijn van opbouw en samenhang in het geheel van eenheden van leeruitkomsten van de opleiding. Dit vervangt de sturing op de opbouw en samenhang van het aanbod van onderwijseenheden in opleidingsprogramma's.

Om te kunnen sturen (en toetsen) op opbouw en samenhang van eenheden van leeruitkomsten, om studeerbaarheid te waarborgen en om de eenheden die worden getentamineerd en geëxamineerd niet te groot te maken, geldt een maximum van 30 studiepunten per eenheid van leeruitkomsten.

In de OER moet worden vastgelegd hoe en door wie (periodiek) afspraken worden gemaakt en vastgelegd met individuele studenten of groepen studenten over de leertrajecten die zij gaan uitvoeren om de leeruitkomsten van één of meerdere eenheden leeruitkomsten te realiseren. Deze afspraken moeten worden vastgelegd in een onderwijsvereenkomst tussen instelling en student.

Met het oog op graadverlening moeten de eenheden van leeruitkomsten aantoonbaar leiden tot de kwalificaties (eindtermen, opleidingsprofiel) die gelden voor de betreffende opleiding en de leeruitkomsten moeten door de dezelfde examencommissie worden vastgesteld die ook verantwoordelijk is voor (de OER van) de andere vormen waarin de opleiding wordt aangeboden.

De controle op kwaliteit gebeurt door de NVAO. Instellingen waaraan subsidie is verleend op grond van artikel 3 van de Subsidieregeling flexibel hoger onderwijs voor volwassenen moeten de met betrekking tot de opleiding waarmee men wil deelnemen aan de experimenten flexibel hoger onderwijs ontwikkelde OER (Onderwijs en Examenregeling, met eenheden leeruitkomsten e.d.) en de te hanteren werkwijzen bij de flexibele inrichting van opleidingstrajecten voor een 'lichte toets' voorleggen aan de NVAO. Op basis van die lichte toets geeft de NVAO een ontwikkelingsgericht advies aan de instellingen en opleidingen en een advies over toelating tot de experimenten aan de minister. Implementatie van de nieuwe werkwijze met flexibele opleidingstrajecten op basis van leeruitkomsten e.d. kan alleen na toelating tot de experimenten. Instellingen en opleidingen waaraan vanwege budgettaire beperkingen geen subsidie is verleend in het kader van de Subsidieregeling hoger onderwijs voor volwassenen, maar die bij de subsidieaanvraag wel een minimale score hebben ontvangen op hun aanvraag, kunnen ook een aanvraag indienen voor deelname aan de experimenten (zonder subsidie), en zullen eveneens getoetst worden op kwaliteit door de NVAO. De opleidingen zullen tijdens de looptijd van de experimenten gewoon meelopen in geplande accreditatierondes. Wel is hierbij van belang dat rekening wordt gehouden met de aanpak die binnen de experimenten wordt gebruikt en de afwijkende bepalingen die daarvoor gelden. De NVAO zorgt ervoor dat de panels die de opleidingen beoordelen in het kader van de accreditatie over specifieke instructies en deskundigheid beschikken. Aan de experimenten deelnemende opleidingen worden hier ook over geïnformeerd. De looptijd van de experimenten is maximaal 6 jaar, tot 1 juli 2022. Een looptijd van zes jaar voor de experimenten is nodig om een gehele opleidingscyclus te kunnen doorlopen en te kunnen beoordelen wat het gerealiseerde eindniveau is van studenten die opleidingstrajecten hebben afgerond die volledig zijn vormgegeven op basis van de werkwijze met leeruitkomsten e.d.

5. Hoofdpijnen van het experiment accreditatie

Bij onvolledige opleidingen mogen instellingen bijvoorbeeld leertrajecten verzorgen die alleen betrekking hebben op de laatste 120 studiepunten van een hbo-bacheloropleiding (van 240 studiepunten). Voor de eerste 120 studiepunten hoeft de instelling dan geen onderwijsaanbod te verzorgen of leertrajecten af te spreken met studenten. Onvolledige opleidingen moeten dus wel voor de volledige (omvang van de) opleiding de leeruitkomsten vastleggen, maar hoeven niet voor het realiseren van al deze leeruitkomsten onderwijsaanbod te verzorgen. Zij mogen zich toelagen op het verzorgen van onderwijs voor het (laatste) deel van de leeruitkomsten leidend tot realisatie van het vereiste eindniveau, resulterend in een graad.

In dat geval kunnen zij eisen stellen aan het instroomniveau. De studenten moeten dan bijvoorbeeld een instroomassessment doen waarin wordt aangetoond dat zij voldoen aan de eisen die horen bij de eenheden leeruitkomsten van de eerste 120 studiepunten. Is dat het geval dan laat de instelling die studenten toe en worden opleidingsleertrajecten ingericht en uitgevoerd gericht op het realiseren van de andere 120 studiepunten. NB. In

de experimenten kunnen ook andere aantallen studiepunten gelden voor onvolledige opleidingen. Het gaat in ieder geval om een deel van het totaal van 240 studiepunten van een hbo-bacheloropleiding.

In de kwaliteitsborging en externe verantwoording wordt bij dergelijke onvolledige hbo-bacheloropleidingen in elk geval gekeken naar de kwaliteit van de toetsing en beoordeling van het instroomniveau van studenten en verantwoording van besluitvorming bij toelating tot onvolledige opleiding. Daarnaast gelden t.a.v. deze onvolledige opleidingen dezelfde eisen als bij het andere experiment flexibilisering m.b.v. leeruitkomsten, zoals:

- eisen t.a.v. formulering leeruitkomsten en opbouw en samenhang eenheden leeruitkomsten;
- realisatie eindniveau (inhoud en niveau);
- besluitvorming inrichting opleidingsleertrajecten;
- kwaliteit toetsing en beoordeling tijdens opleidingsleertrajecten.

Ten aanzien van het deel van de leeruitkomsten waarvoor geen onderwijsaanbod wordt verzorgd moet de opleidingsaanbieder aantonen hoe gewaarborgd is dat die leeruitkomsten voldoen aan eisen ten aanzien van actualiteit en relevantie.

Het aanvraagmoment voor deelname aan de experimenten is gelijk aan dat van de experimenten met flexibele opleidingstrajecten op basis van met leeruitkomsten. Voor onvolledige opleidingen worden meerdere aanvraagmomenten gehanteerd gedurende de eerste twee jaren van de looptijd van het experiment. Na tussenevaluatie kan dan worden besloten tot het eventueel creëren van aanvullende aanvraagmomenten. De reden dat accreditatie van onvolledige opleidingen niet mogelijk zal worden voor bekostigde opleidingen is dat iedereen die aan de wettelijke toelatingseisen voldoet toegang moet kunnen krijgen tot bekostigde opleidingen. Daarom dienen bekostigde opleidingen te allen tijde (ook) volledige opleidingstrajecten aan te bieden. De looptijd van de pilots is maximaal zes jaar, mogelijk korter omdat studenten een kortere opleiding doorlopen. Wel is relevant een aantal jaren te kunnen onderzoeken hoe de vraag van studenten en werkgevers naar dit type opleidingen zich ontwikkelt.

6. Hoofdpijnen van het experiment educatieve module

In dit experiment wordt mogelijk gemaakt dat de bestaande educatieve minor (30EC) ook buiten de bacheloropleiding gevolgd kan worden, door mensen die niet (meer) zijn inschreven in een bachelor opleiding. Dit kunnen werkenden zijn, die geïnteresseerd zijn in lesgeven, en de module als eerste stap zien naar werken in het onderwijs (aan de module is een beperkte tweedegraads bevoegdheid verbonden, in een van de schoolvakken.) en die later eventueel door kunnen gaan om aan de universiteit een eerstegraads bevoegdheid te behalen. Het kan ook gaan om studenten die klaar zijn met de bachelor, maar een tussenjaar (of half jaar) hebben voordat ze met de master starten, en in die tijd de module willen volgen en om 'dubbel inschrijvende' studenten die een tweede bachelor of master volgen die niet relevant is voor de voorbereiding op het leraarschap. Het gaat in deze experimenten zowel om voltijd als deeltijdonderwijs en -studenten.

Universiteiten zullen moeten bevorderen dat de met goed gevolg afgeronde educatieve module een vrijstelling oplevert voor de masteropleiding die leidt tot de eerstegraads bevoegdheid (waarbij altijd individuele uitzonderingen mogelijk zijn, onder verantwoordelijkheid van de examencommissie).

De modules zullen worden bekostigd. Het gaat om relatief weinig studenten (op dit moment nog geen 440 studenten die een Educatieve Minor volgen). De bekostiging wordt daarom tijdelijk geregeld in de vorm van een aanvullende rijksbijdrage (in de vorm van een aparte financiële regeling). Op langere termijn (na een succesvolle

afronding van het experiment) kan de bekostiging structureel worden geregeld conform dan te maken keuzes.

Succesvolle afronding door de student van de educatieve minor leidt tot een certificaat waaraan, in combinatie met een bachelorgetuigschrift dat is opgenomen in de verwantschapstabel (artikel 33, 1c WVO), een beperkte tweedegraads onderwijsbevoegdheid is verbonden.

De bevoegdheid (beperkte tweedegraads) kan alleen gedurende de looptijd van het experiment op deze wijze worden verstrekt, maar heeft voor de bezitter van het certificaat wel structurele waarde.

De experimenten met educatieve module starten in de loop van 2016 en hebben een looptijd van drie jaar. Als de evaluatie van het experiment met educatieve modules leidt tot positieve resultaten en besloten wordt tot structurele invoering, zal moeten worden geborgd dat het certificaat van de educatieve minor wordt 'gekend' en opgenomen in het kader van het (wettelijk nog te regelen) beroepsregister voor leraren.

7. Doelstellingen van de experimenten

Het doel van het experiment leeruitkomsten is om aan de hand van het experiment te onderzoeken of meer flexibiliteit en vraaggerichtheid van het deeltijd hoger onderwijs voor volwassenen, leidt tot een verhoging van de toegankelijkheid en een vergroting van de aantrekkelijkheid van dit onderwijs en daardoor leidt tot een aantoonbaar grotere deelname van volwassenen aan het deeltijd hoger onderwijs en evenredig meer gediplomeerden.

Het experiment accreditatie onvolledige opleidingen heeft tot doel te onderzoeken of er inderdaad behoefte is aan een groter aanbod van dit type opleidingen. De vraag is dus of het private aanbod van onvolledige opleidingen toeneemt en vervolgens gelden dezelfde doelen als in het experiment in brede zin: een aantoonbaar grotere deelname van volwassenen aan het deeltijd hoger onderwijs en meer gediplomeerden.

Het doel van het experiment dat betrekking heeft op de educatieve minor is het vergroten van de deelname aan de educatieve minor, en (op wat langere termijn) ook het vergroten van de doorstroom naar en diplomering in de eerstegraadslerarenopleidingen door de mensen die een educatieve minor hebben behaald. Succes wordt afgemeten aan deze ontwikkelingen in deelname en diplomering, en aan de mate waarin het daarbij gaat om nieuwe doelgroepen. De vraag is bijvoorbeeld of de deelname aan de minor niet verplaatst van binnen naar buiten de bachelor (in dat geval zal er geen toename van het totaal aantal deelnemers zijn). En zijn de deelnemers inderdaad mensen die zonder deze mogelijkheid niet gestart zouden zijn met een ULO-opleiding?

8. Monitoring en evaluatie

Voorzien wordt in een monitoring van de experimenten en een eindevaluatie en effectmeting door een onafhankelijk bureau. De experimenten zijn geslaagd als deze leiden tot flexibel ingerichte opleidingstrajecten hoger onderwijs voor volwassenen, die aansluiten bij de behoeften van werkgevers en werknemers, en die duidelijk meer deelnemers trekken dan in de huidige situatie. Naast een toegenomen deelname zal ook sprake moeten zijn van een goede studievoortgang en een toename van het aantal deelnemers dat de opleiding of de educatieve minor met goed gevolg afrondt. Bij het experiment flexibilisering en het experiment onvolledige opleidingen is het doel is dat het aantal gediplomeerden ongeveer evenredig toeneemt met het aantal deelnemers. Het diplomarendement (het percentage van de ingestroomde studenten dat de opleiding

met een diploma afrondt) moet gelijk blijven aan of hoger worden dan in de huidige situatie.

Intensieve samenwerking met en betrokkenheid van de NVAO en de Inspectie van het Onderwijs moet waarborgen dat de experimenten leiden tot adequate evaluatie en besluitvorming over welke structurele aanpassingen in wet- en regelgeving wenselijk zijn met het oog op flexibilisering van deeltijd opleidingen hoger onderwijs voor volwassenen en een goede borging van de kwaliteit daarvan. Bij een positieve evaluatie van de experimenten zal worden toegewerkt naar structurele verankering van passende kaders voor flexibel hoger onderwijs in wet- en regelgeving (WHW, accreditatiekaders, inspectietoezicht e.d.). Bij de evaluatie van de experimenten zal ook worden bekeken in hoeverre de opbrengsten ook toepasbaar zijn in het voltijdse hoger onderwijs.

9. Samenhang met het experiment vraagfinanciering

De experimenten die in dit besluit worden geregeld kennen een samenhang met het experiment vraagfinanciering. In het experiment vraagfinanciering verloopt de financiering via de student, die vouchers ontvangt voor diplomagerichte deelname aan (modulen van) geaccrediteerde opleidingen van publieke of private aanbieders. Vraagfinanciering stimuleert instellingen vraaggerichter te gaan werken en tot een meer aansprekende, flexibele inrichting van het deeltijdonderwijs te komen. De doelstellingen van de experimenten zijn allebei gericht op het versterken van de vraaggerichtheid en flexibiliteit maken van het hoger onderwijs voor volwassenen en het vergroten van deelname en diplomering. De combinatie van de experimenten versterkt de mogelijkheden tot maatwerk en vraaggericht aanbod. Daarom is het goed wanneer deelnemers aan de experimenten flexibel hoger onderwijs voor volwassenen combineren met deelname aan de experimenten vraagfinanciering. De schaal van beide typen experimenten zal van elkaar verschillen. Het experiment leeruitkomsten is gericht op alle opleidingen deeltijd en duaal hoger onderwijs in alle sectoren. De experimenten vraagfinanciering betreffen alleen het hoger beroepsonderwijs en worden gestart voor opleidingen in een beperkt aantal sectoren: Techniek (incl. ICT), Zorg en Welzijn.

10. Subsidieregeling flexibel hoger onderwijs voor volwassenen

Om de ontwikkelingen gericht op flexibilisering van het hoger onderwijs voor volwassenen te stimuleren en ondersteunen geldt een subsidieregeling voor instellingen voor hoger onderwijs (bekostigd en niet-bekostigd, hbo en wo). In de subsidieregeling zijn middelen beschikbaar gesteld voor activiteiten gericht op de ontwikkeling van:

- eenheden van leeruitkomsten
- werkwijzen voor het vaststellen van flexibele, vraaggerichte opleidingstrajecten;
- het vaststellen van onderwijsovereenkomsten;
- methoden en instrumenten voor leerwegaafhankelijke beoordeling;
- procedures, methoden en instrumenten voor validering;
- werkwijzen, methoden en instrumenten voor werkend leren;
- online onderwijs alsmede de versterking daarvan; en
- deskundigheidsbevordering.

De bijbehorende activiteiten gericht op aanpassing van de bedrijfsvoering en verankering in de organisatie (structuur, cultuur en beleid) komen in het kader van de regeling eveneens in aanmerking voor subsidiëring. Er geldt een co-financieringspercentage van tenminste 50% door de betreffende instelling.

Alle opleidingen deeltijd en duaal hoger onderwijs kunnen voor deelname in aanmerking komen (Associate degree, bachelor en master). Het betreft een tenderprocedure waarin aanvragen op grond van de beoordeling van kwaliteit worden gerangschikt door een onafhankelijke commissie. Vanwege de samenhang met de experimenten

vraagfinanciering wordt hierbij voorrang gegeven aan instellingen die deel willen nemen aan zowel de experimenten vraagfinanciering als de experimenten flexibel hoger onderwijs voor volwassenen.

11. Administratieve lasten

De administratieve lasten in het kader van het Besluit zijn beperkt tot de noodzakelijke elementen. De lasten zijn onderverdeeld naar de drie onderdelen van het Besluit: experiment leeruitkomsten, experiment accreditatie en experiment educatieve module. Voor deelname aan het experiment leeruitkomsten dient een aanvraag ingediend te worden voor toestemming om deel te nemen. Dit geldt zowel voor instellingen die deelnemen aan de subsidieregeling pilots flexibilisering als voor instellingen die zonder subsidie aan het experiment leeruitkomsten wensen deel te nemen. Verder wordt een jaarlijkse rapportage over de uitvoering gevraagd, een zelfevaluatieverslag in 2018 en een eindverslag in 2021. Ook dienen instellingen een onderwijsovereenkomst met studenten op te stellen, dit kan een standaardformat zijn.

Voor het experiment accreditatie is eveneens een aanvraag nodig, een jaarlijkse rapportage en een eindverslag. Voor het experiment educatieve module is geen aanvraag nodig. Wel een jaarlijkse rapportage en een eindverslag. De incidentele lasten van het Besluit zijn 23.000, deze betreffen voornamelijk het aanvragen van toelating tot het experiment leerrechten. De gemiddelde administratieve lasten per jaar zijn in totaal 26.000 euro voor alle deelnemende instellingen gezamenlijk.

12. Adviezen en overleg

Bij de ontwikkeling van deze experimenteer-AMvB is intensief overleg geweest met de NVAO en Inspectie van het Onderwijs. Daarnaast is met de VH, de NRTO en VNO-NCW/MKB-Nederland en met diverse platforms en netwerken van instellingen hoger onderwijs en van brancheorganisaties van werkgevers gesproken over de experimenten. Verder is het commentaar gevraagd van de LSvB, ISO en FNV.

13. Voorhangprocedure

[PM]

14. Gevolgen voor de Rijksbegroting

De experimenten die in dit besluit zijn geregeld hebben geen gevolgen voor de Rijksbegroting.

15. Uitvoering en handhaafbaarheid

[PM]

Artikelen

(PM)

Deze toelichting wordt mede gegeven namens de Minister van Economische Zaken.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

De Minister van Economische Zaken,